

Møtereferat - beredskapsutvalget i Troms reinbeiteområde

Dato: 7.12.2013

Fremmøtte:

Reiulf Aleksandersen, medlem beredskapsutvalget

Jan Gunnar Brattli, SF

Forfall:

Thomas Daniel Tipo Deng, Mattilsynet

Ikke møtt:

John Mathis Oskal, medlem beredskapsutvalget

Karen Båhl, vara beredskapsutvalget

Biret Risten Inga Eira, vara beredskapsutvalget

Referent: Jan Gunnar Brattli

Møtestart: kl. 12:00

Møteslutt: kl. 13:00

Vi forsøkte å få tak i John Mathis Oskal uten å lykkes.

I brev datert 17.10.2023 presiserer departementet at utvalget er beslutningsdyktig når minst en representant for forvaltningen og minst en representant for næringen er til stede. Vi valgte derfor å avholde møtet som planlagt.

Sak 1. Gjennomgang nytt mandat.

Statsforvalteren gikk gjennom nytt mandat datert 2.10.2023, med tilhørende merknader og presiseringer fra LMD datert 17.10.2023.

De viktigste endringene og presiseringene som er gjort er:

- Beredskapsutvalgets erklæring av beitekrise skal være enstemmig.
- Faste representanter og vararepresentanter må oppnevnes fra ulike distrikter.
- Representantene velges for en periode på fire år, og kan gjenvelges.
- Utvalgsmedlemmer skal ikke være med i vurderinger av beiteforholdene i eget reinbeitedistrikt eller sone.
- Beredskapsutvalgets leder skal kalle inn til møte minst to uker før møtet avholdes.
- Beredskapsutvalgets leder skal årlig gjennomgå rutiner for beredskap i utvalget.
- Utvalgets arbeid skal evalueres på et av de faste møtene i utvalget.
- Når beredskapsutvalget mottar varsel om utfordrende beiteforhold skal utvalget

møtes senest tre virkedager etter mottatt varsel.

- Befaring skal, dersom utvalget kommer til at det er nødvendig med befaring, gjennomføres innen en uke etter mottatt varsel.
- Leder skal oversende befaringsrapport til utvalget senest påfølgende dag.
- Utvalget skal møtes senest to dager etter befaring for å vurdere befaringsrapporten, drøfte saken og eventuelt erklære beitekrise.
- Beredskapsutvalget skal sørge for at reinbeitedistriktet som har varslet blir underrettet om utvalgets beslutning så snart som mulig

Presiseringer lmd. 17.10.2023:

- Utvalget er beslutningsdyktig når minst en representant fra næringen og en fra forvaltningen er til stede.
- Ved tilfeller hvor utvalget ikke er beslutningsdyktig på grunn av habilitet kan leder av utvalget kunne be om en representant fra beredskapsutvalget i annet område. Dette gjelder representantene fra reindriften og fra næringen.

Sak 2. Habilitet.

Gjennomføring av møter, bør vi lage retningslinjer/kjøreregler osv.

Enkel gjennomgang av forvaltningslovens §6 (habilitetskrav). Plansjer som omhandler forvaltningslovens §6 ble oversendt på e.post. I Troms har utvalget forholdt seg til habilitetskravene og ikke opplevd utfordringer ifm. dette.

Sak 3 Orientering beitestatus

Vi har ikke fått varsel om at det er utfordrende og låste beiter noen steder i Troms reinbeiteområde. Reiufl presiserer at forholdene i år er veldig bra. "

De samme signalene har vi fått fra Hjertind rbd.

Sak 4 Forrige beitekrise

Hva fungerte, og hva fungerte ikke. Er det noe vi skal ta til etterretning?

Det ble konkludert med at fjorårets beitekrise ble håndtert på en tilfredsstillende måte. Varslene ble fulgt opp innen rimelig tid, og vedtak ble fattet fortløpende. Det ble avholdt sju møter i løpet av beitekrise. 1.3, 15.3, 30.3, 17.4, 21.4, 28.4 og 23.5.

Sak 5 Fast møtedato for årlig møte i beredskapsutvalget

Utover andre møter ifm. beitekriser og annet.

Det bør være ett fast møte i månedsskifte november/desember. Da har næringa ett inntrykk av tilstand på beitet osv.

6 Dispensasjonssøknad fra Sør-Senja rbd. Fra fredningsbestemmelsene på Stonglandshalvøya

Søknad om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene ble diskutert.

I søknad står det:

«Distriktet sier at fjellområdene på Sør-Senja er i en fase hvor variert temperatur og vær begynner å vise seg slik det har gjort de senere år. Det er riktignok ikke kommet så mye snø enda, men rein har trukket seg til lavlandet og kystområdet, herunder til Stonglandshalvøya.

Videre

.... Stonglandshalvøya er den delen av distriktet som har berget reinen de vintrene det har vært låste beiter på fjellområdene. Antall rein som har trukket seg til Stonglandshalvøya er rundt 70 pr nå.

Dette med låste beiter har vært tilbakevendende fenomen de siste 10+ årene. Vi antar dette skyldes klimaendringer...

Videre sier de at vintersesongen ser ut til å bli konflikt mellom grunneiere og reindriften, og at de har startet tilleggsforing allerede. Utdriving er ikke ett tema sier de videre da det er kommet nok snø i høyereliggende fjellpartier som er dekket med is og snø, noe som kan utløse skred hvor drivleien er.»

Distriktet sier vel ikke direkte at det er beitekriser, men antyder at det kan bli det. Det er ikke uvanlig at reinen trekker ned i terrenget på denne tiden av året. Relativt lite snø i de lavereliggende områder og mer snø i høyden, kanskje fokksnø og noe hardere. Det har jevnt over vært mye utfordringer med rein på innmark i Troms i år. Værforholdene i høst har vært stabil og relativt kaldt. Beiteforholdene i Troms i år kan karakteriseres som bra. Bedre enn på mange år.

Sør-Senja har utfordring med at reinen trekker ut til halvøya hvert eneste år. Reinen «vet» at det er mat å få der ute. Distriktet har også føret reinen ute på halvøya i alle disse årene. Dette vil bare ha en forsterkende effekt. Distriktets argument er at det holder reinen borte fra dyrkamarka. Og det kan selvfølgelig være tilfellet der og da, men den trekker fort tilbake til dyrkamarka. Resultatet er en «ond» sirkel som nesten blir umulig å bryte så lenge reinen vet at det er mat å få ute på halvøya. Den har lært det over generasjoner.

Tilføyelse etter møtet:

Telefonsamtale med Sør-Senja rbd. v/Åge Kristiansen 7.12.23 kl. 13:52:

Han sier at det er mye snø, også ute på Stonglandshalvøya. Reinen har vanskelig for å ta seg fram. Han mener mattilsynet må ta seg en tur da det også er dyrevelferdsmessige hensyn å ta. Han mener at det er umulig å drive reinen over Stangnesfjellet og over Stonglandseidet. Mye snø og frossen under. Han sier videre at beiteforholdene ikke er så verst, men de har ingen plass å gjøre av reinen. De får den ikke til å være i området Frovåg. Han sier at de er «jaget» fra området Skrollsvika. De er daglig og ser til reinen, gjeterplikten. Han mener forvaltningen må bruke fornuft.

Beredskapsutvalget stiller seg selvfølgelig villig til å foreta beitebefaring dersom distriktet mener at de har låste beiter, men slik utvalget tolker signalene så er det ikke låste beiter som er utfordringen, men utfordring med å få reinen vekk fra halvøya og til områder hvor reinen holdes, uten at den trekker tilbake.